

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Dobozy Csaba ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Rónyai Ferenc ügyvéd által képviselt I. rendű, és III. rendű alperesek ellen munkaviszony megszüntetés jogellenességének megállapítása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 11.M.4467/2004. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 59.Mf.634.948/2006/4. számú részítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán

- tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 59.Mf.634.948/2006/4. számú részítéletét a felperesi rendkívüli felmondás és nem vagyoni kártérítés körében az elsőfokú bíróságot további eljárásra utasító részében nem érinti, a 2003. február 27-ei munkáltatói intézkedés tekintetében hatályában fenntartja. Az elsőfokú bíróság részítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érintő részében hatályon kívül helyezi, és e körben a másodfokú bíróságot további eljárásra utasítja.

A hatályon kívül helyezett rész tekintetében a felek felülvizsgálati eljárási költségét egyenként 5.000 /ötezer/ forintban állapítja meg.

Kötelezi a felperest, hogy a hatályában tartott rész tekintetében fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 25.000 /huszonötezer/ forint felülvizsgálati eljárási részköltséget.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű és II. rendű alperes jogellenesen szüntette meg munkaviszonyát, ezért az Mt. 100. §-ában foglalt jogkövetkezmények illetik meg. Havi átlagkeresetének összegét 510.000 forintban jelölte meg, mivel álláspontja szerint abba a megbízási díja is beszámítandó. Nem vagyoni kártérítés címén 3.000.000 forint

megfizetését kérte arra hivatkozással, hogy a munkáltató 2003. február 27-ei intézkedése következményeként kényszerült munkaviszonya rendkívüli felmondással való megszüntetésére.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 11.M.4467/2004/13. számú ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest az I. rendű és II. rendű alperes részére fejenként 25.000-25.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1997. július 1-jétől állt az I. rendű alperes alkalmazásában, 2001. január 1-jétől 2003. december 31-éig ügyvezető igazgatóként került kinevezésre.

A munkáltató 2003. március 27-én arról értesítette a felperest, hogy ügyvezetői hatáskörét az alapító elvonta és annak ideiglenes gyakorlására T. G.-t jelölte ki.

A felperes 2003. május 29-én kelt rendkívüli felmondásával 2003. május 31-ével szüntette meg munkaviszonyát arra hivatkozással, hogy a munkáltató a tevékenysége ellátását lehetetlenné teszi. Sérelmezte, hogy a munkavégzéshez szükséges eszközöket (laptop, mobiltelefon) az alperes elvette, személyével szemben lejárató tevékenységet folytat, a részére külső szervezetektől küldött meghívókról nem értesítette.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperes ügyvezető igazgatói hatáskörének - betegsége miatti - átmeneti elvonása történt, és ezzel egyidejűleg rendelkezett a munkáltató T. G. hat hónap időtartamra való ügyvezetői kijelöléséről. Az alperesnek nem volt szándéka a felperes munkaviszonyának megszüntetése, illetve munkavégzésének ellehetetlenítése. Az elsőfokú bíróság hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla jogerős döntésére, amely szerint a 2003. február 25-én kelt alapítói határozat és az alapító okirat módosítása nem ütközött jogszabályba, a felperes hatáskörének átmeneti elvonása és az új ügyvezető kijelölése jogszerűen történt. A felperes a 2003. február 27-ei értesítést sem tekintette olyannak, ami megszüntette jogviszonyát, hiszen utóbb saját maga élt rendkívüli felmondással. A II. rendű és III. rendű alperes perbenállását a munkaügyi bíróság szükségtelennek találta a megbízási szerződés értékelése mellett is.

Az elsőfokú bíróság a jelen perbeli helyzetben nem talált olyan kényszerítő eszközt, amely alátámasztotta volna, hogy a munkáltató nyomására egyezett bele a felperes a vállalkozási szerződés megkötésébe, és nem méltányolható az a felperesi igény, hogy a megbízási szerződés előnyeinek kihasználását követően utólagosan ugyanazon juttatások kapcsán a munkabérként történő elszámolás előnyeire is szert kívánjon tenni.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 59.Mf.634.948/2006/4. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekintette, annak nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezését a 2003. február 27-ei munkáltatói intézkedés tekintetében helybenhagyta, míg a felperesi rendkívüli felmondás és nem vagyoni kártérítés körében az elsőfokú bíróságot további eljárásra utasította.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a felperes által sérelmezett 2003. február 27-ei intézkedés tárgyában helytálló döntést hozott. Mivel ebben a körben a kereseti kérelem elutasításra került, megállapítva, hogy a munkáltató nem szüntette meg ezen időpontban a felperes munkaviszonyát, érdemben kell vizsgálni a rendkívüli felmondást, figyelemmel az Mt. 88. § (2) bekezdésében és az Mt. 96. § (1) és (6) bekezdésében foglaltakra. A jogerős ítélet szerint a felperes nem vagyoni kártérítés iránti igényét a munkáltató 2003. február 27-ét követő, személyiségi jogát sértő magatartásra alapította, e körben a munkavállaló által előterjesztett bizonyítási indítvány alapján kell az eljárást folytatni.

A másodfokú bíróság nem érintette az elsőfokú bíróság által részletesen indokolt, de a felperes fellebbezésével nem támadott azon kereseti kérelmet elutasító rendelkezést, amely az I. rendű és III. rendű alperes között létrejött megbízási szerződésben kifizetett megbízási díj munkabérként való figyelembevételére irányult.

A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogszabálysértő elsőfokú jogerős részítéletnek - és a másodfokú bíróság részítéletének az elsőfokú ítéletet helybenhagyó, valamint azon része, amely az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érintette - hatályon kívül helyezését, és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát kérte. Másodlagos kérelme az első-, és másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítására irányult, az I. rendű és II. rendű alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett. Álláspontja szerint keresetében kérte annak megállapítását, hogy az I. rendű és III. rendű alperes közötti megbízási szerződések színlelt szerződések, és a vállalkozási díj így a munkabér részét képezte. További érvelése szerint az elsőfokú bíróság ítéletét teljes egészében támadta fellebbezéssel, ez mind annak a kérelem részéből, mind az indokolásából megállapítható. Ebből következően a jogerős ítélet jogszabályt sértett, amikor nem vizsgálta az I. és III. rendű alperes között létrejött megbízási szerződésben foglaltakat, és a megbízási díj munkabérként való figyelembevételét.

Az alperes felülvizsgálati kérelmet nem terjesztett elő.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem részben megalapozott.

A felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati jellegéből következően a Legfelsőbb Bíróság csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között, továbbá az ott megjelölt jogszabályok körében vizsgálhatja a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát (Pp. 275. § (2) bekezdés). Nincs helye felülvizsgálatnak a másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzése ellen (BH 1996/43.). Ezért ebben a körben a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú bíróság részítéletét nem érintette.

A jogerős részítélet a bizonyítékok értékelésével (Pp. 206. §) helytállónan állapította meg, hogy a felperes ügyvezetői hatáskörének átmeneti elvonása nem jelentette az ügyvezetői tisztségből való visszahívását, vagyis a munkáltató nem intézkedett a jogviszony felszámolása érdekében.

Tévedett azonban a másodfokú bíróság, amikor a fellebbezés elbírálása során úgy ítélte meg, hogy a felperes nem támadta azon kereseti kérelmet elutasító rendelkezést, amely szerint munkabérként kérte figyelembe venni az I. rendű és III. rendű alperes közötti megbízási szerződés alapján kifizetett megbízási díjat is.

A felperes fellebbezésében az első fokú határozat megváltoztatását, és a kereseti kérelemnek való helyt adást kérte, bár annak indokolási része kifejezetten a díjazás körében érvelést nem tartalmaz. A munkáltató jogellenes magatartásának megállapítására és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazására irányuló kérelem azonban az adott esetben nem értelmezhető úgy, hogy az elszámolás alapjául szolgáló munkabér (átlagkereset) összege már nem vitatott. Ebből következően a megismételt eljárás során a másodfokú bíróságnak érdemben kell vizsgálnia az elsőfokú bíróság ítéletét arra nézve, hogy a felperes munkabérének részét képezte-e a megbízási szerződése alapján kifizetett díjazás.

A kifejtettek alapján a Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 59.Mf.634.948/2006/4. számú részítéletét a felperesi rendkívüli felmondás és nem vagyoni kártérítés körében az elsőfokú bíróságot további eljárásra utasító részében nem érintette, a 2003. február 27-ei munkáltatói intézkedés tekintetében hatályában fenntartotta, míg az elsőfokú bíróság részítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érintő részében hatályon kívül helyezte és e körben a másodfokú bíróságot további eljárásra utasította a Pp. 275. §-ának (3) és (4) bekezdésében foglaltak alapján.

A Pp. 81. § (1) bekezdés alapján a felperest kötelezte a hatályában fenntartott rész tekintetében az alperes felülvizsgálati eljárási részköltsége megfizetésére.

Budapest, 2008. március 19.

***Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné
dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Zanathy János s.k. bíró***

A kiadmány hitelével:

tisztviselő